

nego, wobec czego jego zeznania sądy zwykle oceniają jako bardziej wiarygodne. Po trzecie, koszt prostego testamentu sporządzonego przez notariusza nie jest bardzo wysoki, gdyż wynosi około 300 zł.

Trzecią formę testamentu zwykłego stanowi tzw. testament alograficzny, bardziej skomplikowany niż dwie poprzednie formy. Jest on bardzo rzadko spotykany w praktyce, dlatego jedynie krótko wskażemy sytuacje, w których może być zastosowany. Otóż spadkodawca może sporządzić testament także w ten sposób, że w obecności dwóch świadków oświadczy swoją ostatnią wolę ustnie wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa, sekretarza powiatu albo gminy lub kierownika urzędu stanu cywilnego. Oświadczenie spadkodawcy spisuje się w protokole z podaniem daty jego sporządzenia. Protokół odczytuje się spadkodawcy w obecności świadków. Protokół powinien być podpisany przez spadkodawcę, przez osobę, wobec której wola została oświadczona, oraz przez świadków. Jeżeli spadkodawca nie może podpisać protokołu, należy to zaznaczyć w protokole ze wskazaniem przyczyny braku podpisu. Testamentu alograficznego nie mogą jednak sporządzić osoby głuche ani nieme.

Jeśli idzie o samą treść testamentu – jest ona oczywiście uzależniona od celu, jaki spadkodawca chce osiągnąć. Co do zasady rozrządzenie majątkiem na wypadek śmierci polega na tym, iż spadkodawca wskazuje, jakie osoby będą po nim dziedziczyć i w jakiej części każda z nich. Można tu zastosować na przykład następującą formułę: Ja niżej podpisany Jan Kowalski, urodzony 12 maja 1954 roku, w sposób w pełni świadomy oświadczam, że do całości spadku po mnie powołuję moją siostrę Janinę Kowalską, urodzoną 14 czerwca 1960 roku w 2/3 części oraz mojego kolegę Adama Nowaka, urodzonego 23 lutego 1953 roku w 1/3 części. W testamencie można dokonać innych jeszcze czynności, między innymi tzw. zapisów (wskazujemy wówczas, które konkretnie przedmioty – np. dom, samochód – do kogo mają należeć po śmierci), zapisów windykacyjnych, poleceń (np. zobowiązuję mojego syna Adama do opieki nad matką), ustanowienia wykonawcy testamentu (tj. osoby, która ma troszczyć się o prawidłowe wykonanie po śmierci woli spadkodawcy) czy wydziedziczenia (tj. pozbawienie prawa do zachowku).

Warto też pamiętać, że każdy testament można zarówno zmienić, jak i odwołać – w części lub w całości. Odwołanie testamentu może nastąpić bądź w ten sposób, że spadkodawca: 1) sporządzi nowy testament, 2) bądź też w ten sposób, że w zamiarze odwołania testament zniszczy lub pozbawi go cech, od których zależy jego ważność, 3) bądź wreszcie w ten sposób, że dokona w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień. Jeżeli natomiast spadkodawca sporządził nowy testament, nie zaznaczając w nim, że poprzedni odwołuje, to przyjmuje się, że ulegają odwołaniu tylko te postanowienia poprzedniego testamentu, których nie można pogodzić z treścią nowego. Reguła ta znajduje zastosowanie niezależnie od tego, w jakiej formie został sporządzony testament wcześniejszy czy późniejszy – w pełni skutecznie zatem nowy testament sporządzony własnoręcznie może spowodować odwołanie wcześniejszego testamentu notarialnego.